SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 3. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Brunkeberg 14 97. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 2 Februari 1905 | Expedition: Kammakaregatan 6. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 25:e Årg.

Ett par danska konsertgifvarinnor.

Ellen Beck. — Agga Fritsche.

Vi ha i dessa dagar fått återhöra ett par danska musikartister, fröknar Ellen Beck och Agga Fritsche, denna gång på en gemensam konsert, sedan de förut hvar för sig konserterat härstädes. Sångerskan fröken Beck hade vi först tillfälle att göra bekantskap med i november 1902, då hon jemte sina landsmän violoncellisten Henry Bramsen och hans syster Karen, violinist, lät höra sig å ett par konserter i Vetenskaps-akademien. Hon återkom sedan i januari förra året och gaf i Musikaliska akademien ett par sångsoaréer, af hvilka den sista var en »Leopold Rosenfeld-afton». I sistnämnda lokal fingo vi göra första bekantskapen med violoncellisten, fröken Agga Fritsche i november samma år, då hon der gaf en konsert med biträde af Konsertföreningens orkester och vann mycken uppmärksamhet för sin högt utbildade talang. Vid detta besök var hennes vistande här helt kort, och vi fingo då ej tillfälle att i Sv. M. T. intaga hennes bild. Då det nu sker åtföljes den äfven af fröken Becks, konsertkamratens, ehuru hennes porträtt förut varit synligt i tidningen. De båda landsmaninnorna utgöra ett konserterande par af mycket framstående förmågor och sympatiska personligheter. Deras program bjuder på underhållande omvexling på samma gång som deras konstnärlighet väcker stort intresse.

Ellen Beck.

Agga Fritsche.

Programmet vid fröknar Beck och Fritsches konsert d. 31 jan. i Vetenskaps-akademien, med biträde af hr Adolf Wiklund som ackompanjatör, vilja vi här anföra. Fröken Beck inledde soarén med en aria ur op. "L'innocenza giustificata" af Gluck och en sång, "Le violette" af Scarlatti. Hon sjöng vidare Lange-Müllers sångsuite »Sulamith och Salomon» (Sulamiths sang i Vinhaven Sulamiths sang i skovduelunden, Salomons sang med brefduen, Sulamiths sang paa bjergtoppen, Sulamiths sang paa bjergene), Brahms: Feldeinsamkeit, Schubert: Der Lindenbaum, Hugo Wolf: »Der Freund» samt slutligen af Doering: »Das Mädchen und das Veilchen», C. M. v. Weber: "Ich sah ein Röschen" och Martini: "L'Amour est un enfant trompeur".

Fröken Fritsche spelade först en konsert, D-dur, af Joh. Svendsen och sedan mindre stycken af Cæsar Cui: Cantabile, A. Piatti: Tarantella, A. Arensky: Chant triste, Davidoff: Am Springbrunnen. Åhörarnes rikliga bifall framkallade äfven extranummer.

Fröken Beck har från första uppträdandet här gjort sig känd som en utmärkt sångerska med en klangfull och mäktig mezzosopran och högt utbildad sångkonst. Mest anslog nu hennes föredrag af Glucks vackra aria, den utsökt fint sjungna sången af Scarlatti, de klassiska sångerna af Schubert och Weber, Doerings täcka och Martinis muntra visa samt Hugo Wolfs något våldsamma sång, deri styrkan hos stämman gjorde sig präktigt gällande. Brahms "Feldeinsamkeit" ligger mindre väl för hennes naturel.

Fröken Fritsche har en ren och vacker ton i sitt spel utan pjunkig sentimentalitet och sköter särskildt bassträngen klangfullt utan sträfhet och skorrning. Svendsens långa, något enformiga men melodirika konsert (op. 7.) utfördes talangfullt. Känsligt återgafs småstyckena af Cui och Arensky, och med mycken virtuositet Piattis "Tarantella" samt Davidoffs bekanta bravurstycke "Am Springbrunnen".

Skulle vi nu till slut meddela några biografiska notiser om konstnärinnorna, så må nämnas, att fröken Beck är född den 3 okt. 1873 i grefskapet Lerchenburg, i trakten af Kallundborg, der hennes far, som hade titeln etatsråd, var egendomsförvaltare. Hennes första sånglärare var Algot Lange, men hon har sedan studerat sång i Paris för professor Devilliers. Med bifall har fröken Beck uppträdt på konserter i Paris och London, äfvensom i Kristiania, förutom i hemlandet och i vårt land.

Om fröken Fritsche kunna vi endast nämna att hon är född i Köpenhamn, har gjort sina egentliga musik- specielt violoncell-studier under fem år vid konservatoriet i Leipzig för prof. Julius Klengel. Konserterande uppträdde hon först i Kristiania och har utanför hemlandet dessutom låtit höra sig, såsom man finner af flere kritiker, med mycket bifall i Berlin, Dresden, Leipzig, Helsingfors, Petersburg och Paris; i den ryska hufvudstaden privat hos kejsarinnan Dagmar och i den franska på en af tidningen Figaros bekanta matinéer.

Uppsalasångens födelse.

Numera anses väl kvartettsången som ett sådant karakteristikum på Uppsala studentlif, att man har svårt att föreställa sig den tid, då ingen kvartettsång här idkades. Och dock ligger denna tid ej 100 år tillbaka. Därmed är icke sagdt, att Uppsala på denna tid intet musiklif ägde, tvärtom fick ingen akademisk högtidlighet, knappt en oration gå förbi, utan att "musikstipendiaterna" gnedo fiolen under director musices' ledning, och på denna akademiska musik lades så stor vikt, att då det blef fiasko af musiken vid högtidligheten till firande af Gustaf IV Adolfs kröning 1800, på den grund att några studenter uteblefvo från musikläktaren,*) blefvo sedermera dessa relegerade. Men sång synes ej alls ha idkats. I ett bref den 10 april 1772 (i Uppsala universitets brefsamling) besvarar inspector musices professor Solander en förfrågan från kanslärn, om i Uppsala funnes några sångare, som kunde befinnas lämpliga och villiga att ingå som sujetter vid Gustaf III:s tillämnade svenska opera. Det heter häri: "Wid Kongl. Academiens capell härstädes är nu allenast en ung och späd discant röst och den i mål brottet". Intresset för sång saknades tydligen alldeles.

En ny tid inbröt för Uppsala musiklif i mer än ett hänseende, när Hæffner den 17 aug. 1808*) utnämndes till director musices. I honom fick Uppsala, kan hända för första gången, en fullt fackutbildad konstnär som musikledare. 50-åringen högg genast i med en ynglings arbetsifver. Han bestämde *tre* dagar i veckan för *systematisk underbyggnad i sången* och dessutom en dag för kompositionsteori; de öfriga två hvardagarne, tisdag och fredag, skulle ägnas åt instrumentalmusiken.

Redan i detta Hæffners första tillkännagifvande röjer sig hans dominerande intresse för sången, och vederbörande voro inte fullt belåtna med denna nyhet. Inspector musices, professor Samuel Ödmann, kritiserade Hæffners planer i en inlaga till konsistoriet, menande, att allt för mycken vikt lades vid sången: »De studerande, som lärt grunderna för Musiken, bilda sig sjelfve till Sångare, så widt deras behof fordrar, och den academiska tiden är dem för dyrbar at användas i en Sång Schola", under det instrumentalmusiken enligt Hæffners planer blefve allt för tillbakasatt. Den 25 okt. nästa år (1809) bestämdes emellertid af konsistoriet på Hæffners förslag och nu med Ödmanns tillstyrkan, att *en* musikdag i veckan skall användas till undervisning i *sång*.

Härmed är emellertid icke Uppsalasången skapad, än ha vi ingen manskör a capella. När sådan sång först hördes i vårt land, är något omtvistadt. I Böttigers lefnadsteckning öfver Samuel Ödmann och sedermera i Tobias Norlinds Svensk Musikhistoria gifves äran af de första kvartettsångsöfningarna åt Ödmann; Hæffner skulle enligt Böttiger vid sin ankomst till Uppsala ha funnit kvartettsången i full gång. Uppgiften synes mig med tanke på Ödmanns visade relativt ringa intresse för sång och äfven af andra orsaker, böra tagas med en viss misstro. Möjligen kan Böttiger afse öfvandet af ensemblesaker ur någon opera eller något oratorium. Det synes mig mycket litet sannolikt, att våra Uppsala-studenter skulle ha idkat manskörsång före musikfolket tyskarna, bland hvilka den första »Liedertafel» stiftades 1809. Hvad skulle de för öfrigt sjunga? Några främmande kompositioner för manskör hade med all säkerhet ännu icke letat sig väg till oss. Det behöfdes först en *sångs-repertoar* i både ord och toner och för ernående häraf fordrades en *samling kring ett gemensamt intresse*.

Denna samling synes mig hafva blifvit gifven genom den 1812 antagna beväringsinrättningen. Denna synes med ens hafva blifvit högst populär bland studenterna — också var ju studenternas exercis förr i världen egentligen ett maskeradupptåg, mera jämförligt med nutidens kamevaler än med någonting annat. Redan första året var Atterbom färdig med sin »*Sång för den exercerande studentcorpsen 1813*» (»Samloms bröder kring frihetens fana»). Denna sång tonsattes — sannolikt samma år — af Hæffner som 4-stämmig manskör. Samtidig är antagligen »*Under Svea banér*». Orden uppgifves i "Uppsalastudenternes sånger etc.", Uppsala 1874, s. 3, vara diktade 1809 af en nu okänd student; uppgiften är obestyrkt, och då det synes mig vara nödvändigt att anse dikten vara yngre, tillkommen *efter* Phosphoros' framträdande, förefaller det plausiblast att anse dikten för en beväringsvisa sådan som Atterboms och samtidig med den. *Före* 1814 måste sången, hvars musik är komponerad af Hæffner, redan föreligga som kör, ty det är ganska tydligt, att musiken användes som underlag för ord afsjungna — så godt som säkert i kör — den 27 febr. 1814 å en fest till firande af Kieler-freden såsom skål för prins Oscar, sedermera Oscar I. Vi komma därigenom åter till 1813 som studentsångens födelseår. Å den nyssnämnda festen hördes också för första gången Atterbom-Hæffners *Vikingasäten*, afsjungen som skål för svenska armén.

Därigenom var Uppsala-sången född. Dess fader torde utom all tvekan Hæffner vara — dess moder ungdomsentusiasmen. Än i den dag som i dag är, efter nära 100 år och under en väsentligt ändrad musikalisk smak, bär den i mångt och mycket bägges drag. *Gottfrid Kallstenius.*

En afton hos Carl Reinecke,

Ett Leipziger-minne, upptecknadt för Svensk Musiktidning

af

Georges Beer.

Efter fem månaders vistelse i Berlin, hvarunder umgänget med Vilh. Svedbom och Joh:s Elmblad utgjort ljuspunkterna, befann jag mig en marsdag 1876 i sällskap med tvänne älskvärda danska musici på kurirtåget till Leipzig.

Den ene af mina reskamrater var *Emil Hartmann*, kompositör och orgelnist, den andre violinisten *Anton Svendsen*. Hartmann ville i Leipzig

*) Deras uteblifvande berodde på att de icke fingo spela det stycke, de föreslagit, ett stycke som innehöll ett par anklanger från Marseljäsen.

*) Se Uppsala Acad. Consistorii protokoll.

skaffa sig förläggare, Svendsen på Gewandhaus-stegen klättra upp till ryktets tinnar! Själf skulle jag inleda affärer med hrr musikförläggare och dessutom frambära skriftliga hälsningar ifrån *Ludvig Norman* till hans vänner, förläggare och kamrater ifrån studietiden. Bl. a. introduktioner ifrån N. medförde jag äfven en vänlig sådan till den allsmäktige Gewandhaus-dirigenten, m. m. — *Carl Reinecke!**)

Denna senare omständighet ingaf mina danske vänner en viss respekt, och då dessutom ingen af oss ärnade gå den andre i vägen, tvärtom endast kunde på alla händer vinna genom en samfäld jagt på högdjuren, rådde fullständig harmoni inom vår skandinaviska trio, som föröfrigt nalkades musik-metropolen med ungefär samma känslor och förhoppningar, som då en rättrogen muselman närmar sig det heliga Mekka!

Vi hade beräknat att på kvällen få höra Halléns "Harald Viking", men den var redan struken efter 2:ne uppföranden! Jag fick åtnöja mig med att för min privatsamling köpa en fotografi af kompositören, *iförd sin hjältes kostym!!*

*

I förbigående må nämnas, att Normans rekommendationsbref förskaffade mig inbjudning till en klubbafton i en gammal och mycket exklusiv junta, kallad "Beethoven-Tisch", som var sammansatt af uteslutande äldre, framstående musikförläggare och af dem protegerade kompositörer och andra musici af rang. Sammankomsterna höllos hvarje lördagskväll i en rymlig alkov i en gammal restaurant, belägen snedt emot den berömda "Auerbach's Keller". Den anspråkslösa lokalen var vid dessa tillfällen dekorerad med Beethoven, såväl i marmor som i dyrbara och sällsynta gravyrer, och då sådana stormän som en Rubinstein, v. Bülow, Wieniawski m. fl. under sina besök i Leipzig där funno sig väl, är det klart, att en 21-årig "utböling" välsignade den vänlige f. d. läraren, som beredt honom entré till dessa likaså intressanta som uppsluppna samkväm.

Den första af de aftnar, jag hade äran tillbringa som gäst vid "Beethoven-Tisch" vore värd sitt eget kapitel: men detta blir denna gång oskrifvet. Vare det nog sagdt, att Normans, på gammal erfarenhet stödda förutsago, gick i fullbordan, i det att hans gamle vän och förste förläggare, bärande det föga tilltalande namnet Gurkhaus, på nattsidan och efter mycket champagne, måste enligt årslång praxis bäras upp på sitt i samma hus belägna kontor, der han lades på en hylla, med Schumann op. 55 som hufvudkudde och packor af andra »Ladenbüter (osäljbara artiklar) såsom underlag till mindre ädla kroppsdelar!

*

Men det är ju om Carl Reinecke jag skulle berätta! Det var mig ingalunda lätt att träffa den strängt upptagne mannen, men slutligen hade det dock lyckats. Han pratade mycket om sin vän Norman och om Musik. Konstföreningen i Stockholm, hvars tyske prisdomare han var och än i dag är. Vid afskedet hade han vänligheten inbjuda mig till "Abendessen" samma kväll, då jag skulle få göra bekantskap med *Theodor Kirchner* samt en ung fransk violinist, *Emile Sauret*, som ämnade slå sig ned i Berlin, men för att lyckas der, först måste ha haft succès på Gewandhaus. Dessutom skulle jag komma att möta tvänne "landsmän" — mina förenämnda danske vänner! Detta lofvade ju godt: Reinecke själf, Kirchner och två rivaliserande violinister! I sanning ett lockande perspektiv!

*

Vädret hade redan under förmiddagen urartat till full storm med öskregn, och då jag och mina danskar på aftonen skulle bege oss på väg till R:s "Abendessen" rådde den våldsammaste orkan, jag dittills upplefvat. Utan att någon af oss tagit skada af neddansande takpannor m. m., nådde vi slutligen fram till målet, ehuru mycket försenade. Inkomna i tambnren, hörde vi genom de öppna dörrarne till musikrummet 4-händ. pianospel, och då vi tittade in — under det vi torkade våra benkläder vid kaminen — sågo vi R. med frun n:r 3 vid flygeln, genomgående ett nyss från tryckeriet aflemnadt korrektur på ett arrangement Bach-Reinecke. Bakom dem satt Th. Kirchner, hvars ögon voro så illa inpassade i hans något Beethoven-liknande skalle, att han kunde öfverskåda både diskant- och basstämman samtidigt! Praktiskt i högsta grad vid korrekturläsning, men allt annat än behagligt för den, som står ansikte mot ansikte och ej vet i hvilket öga man bör se in, eller om han ser på någon annan på samma gång. Man måste vänja sig en god stund vid sådant!

Vid ett af de af stormen skallrande fönstren satt en ung man i sjelfsvåldig ställning och såg ut att ha tråkigt! De granna violinist-ögonen förrådde honom: det var Emile Sauret, som jag nu såg för första gången.

Nu skedde allmän presentation, först naturligtvis för frun i huset. R. hade under 3:ne äktenskap, efter hvad man sagt mig, i afseende på barn hunnit till op. 11, under det att hans kanske mindre originella musikaliska skapelser redan då bestege sig till väl halftannat hundratal! Ej under alltså, att han *delvis* måste arbeta handtverksmässigt för att kunna försörja en sådan skara.

Men det var nu ej tillfälle till observationer eller reflexioner! Klir-r-r! sprang en fönsterruta i det gamla husets förtorkade fönsterramar — och strax derpå en till. Det började dra och regna in, så att Sauret, som nyss börjat »stämma kvinten på sin fiol», förklarade det omöjligt att spela. Jag fick således ej bevittna den bebådade tvekampen, men Kirchner återstod ju och som supén nu var serverad i den åt gården belägna matsalen, begåfvo vi oss alla dit.

Att konversationen vid detta tillfälle till en början rörde sig kring vädret, var i sanning väl berättigadt! Elementen hade ju i själfva konstcentrum och hos själfva dess främste representant besegrat konsten! Den spydige Hartmann påstod: "att det i sanning erfordrades en vredgad Æolus' hela magt för att kunna nedtysta en violinist!" Men den något pedantiske värden hade tydligen ej lust att deltaga i skämtet — han tänkte mest på de ruinerade fönstren i musikrummet och på svårigheten att få nya i rätt tid för lektionerna morgonen därpå. Konversationen var dock genomgående gemytlig, oaktadt Sauret, som icke kunnat tåla ens några glas rödvin, i ifvern att servera fru Kirchner (hvilkens "rundligt" tilltagna, tyska matrone-behag tydligen — och till mannens tysta förnöjelse — tjusat fransmannen!) tappade och krossade buteljen! Jag kunde då inte underlåta att yttra: att det synbarligen funnes andra än stormen, som "icke tålde glas!"

Plötsligt höres Kirchner, som förut varit alldeles tyst, fråga Reinecke.

"Säg mig, hvarför har ni här i Leipzig en Moscheles- och en Clementi-, men ingen Schumann strasse?"

R. syntes generad, men upplyste om, att de förre under lång tid verkat inom konservatoriet, hvaremot den senare endast stannat en kortare tid på platsen och icke förstått att göra sig populär.

K.: "Hvad betyder det? Äfven om dessa båda stofiler stenlagt hvar sin gata med etyder och sonatiner, skulle en gata här i staden hedrats mera af att Schumann en enda gång passerat densamma!" (Tystnad!)

Kirchner var fanatisk Schumannian, ja, betraktade sig nära nog såsom en dennes "Doppelgänger". Då jag samma kväll frågade honom, hvarför han dittills komponerat så litet, svarade han helt tvärt: "Hvartill skulle det tjäna? Allt hvad jag *ville* skrifva, har ju redan S. skrifvit!"

*

Den alltjämt rytande stormen — den svåraste, som i mannaminne öfvergått staden, dängande takpannor och skyltar i gatan! — gjorde tidigt uppbrott nödigt. Nedkomna på gatan, ordnade vi oss i gåsmarsch midt på ga-

*) Se Sv. Musiktidn. 1904, n:r 14.

tan och skredo långsamt framåt, hållande hvarandra om lifvet. Sauret hade lyckats komma bakom fru K.!

*

Ett par dagar därefter uppvaktade jag R. för att tacka för sist och afhämta ett par förlagskataloger, i hvilka han lofvat förpricka sådana verk af *yngre* komponister, som han ansåg värdiga att introducera i Sverige. Döm om min öfverraskning och harm, då jag vid hemkomsten fann, att han, på ett undantag när, hade uteslutande framhållit — *sina egna, minst säljbara kompositioner!* Såsom jag tror med fullt skäl fann jag detta hans försök att på en oerfaren ungdoms bekostnad obligera sina förläggare ytterst tarfligt, hvarför detsamma verkade raka motsatsen: minskade i st. f. ökade beställningar.

*

Kirchners personlighet hade ökat min beundran för kompositören! Icke så Reineckes, som föreföll kälkborgerlig och akademisk. Man hade svårt att tänka sig honom som ledare — åtminstone inom konservatoriet och Gewandhaus — af musiklifvet på en plats sådan som Leipzig. Såsom kompositör skulle man kunna kalla honom: en renodlad Herman Berens senior!

Musikpressen.

På Brødrene Hals' förlag, Kristiania, har utkommit:

för piano 2 händer:

Backer-Gröndahl, Agathe: *Lettere Fantasiestykker*, op. 63, Pr. 2 kr.; — *Deux Morceaux de Salon*, op. 64. 1 Danse burlesque; 2 Valse Caprice, Pr. 2 kr.;

Lie, Sigurd: *Vuggevise*. Kr. 1,50;

för en röst med piano:

Backer-Gröndahl, Agathe: *Fire Sange* for Mezzosopran eller Baryton (»Den vildene Fugl», ess—f eller ass; »Forsilde», c—fiss; »Barnesang», d—e eller g; »Skyggekys», ostr. a—tvåstr. gess) Op. 65; kr. 2.

Sinding, Christian: *4 Songar* (»Den heilage Olav», ciss—e; »Ein Vaartankje», b—e: »Den fagre Gjenta», c—f; »Skal eg daa aldri meire», c—e). Op. 68. Kr. 2,50.

Namnen på tonsättarne till ofvannämnda musikalier borga för ett gediget och intressant innehåll. Af Agathe Backer-Gröndahls pianostycken äro "Deux Morceaux" medelsvåra. Det första af dem "Danse burlesque" är ett rytmiskt liffullt stycke i mazurkatakt och det andra en "Valse-Caprice", briljant och melodiskt välklingande. "Fantasistyckena" — Menuet, Stemning, Trist, I Baaden, Smaabölger — äro, såsom titeln antyder, lättare. Allesammans äro anslående till form som musikaliskt innehåll (I 4:e takten från slutet i sista stycket skall stå fiss i st. f. ett f".)

"Vuggevisan" af Sigurd Lie, den förra året aflidne, talangfulle unge tonsättaren, är ett melodiskt intagande stycke, som här förekommer i 5:te upplagan. Det är tillegnadt Vilh. Krag och har till motto ur dennes "Gyngevise»: "Jeg skal vugge dig, vennen min, vugge dig lige i himmelen ind, vugge din sorg til hvile."

Sångerna af Ag. Backer-Gröndahl ha äfven tysk text och äro tillegnade den finska romans-sångerskan fru Ida Ekman. Texterna äro af J. Blicher-Clausen, Heine etc. Tre af dem äro af allvarligt dyster stämning, den fjärde, "Barnesang", en särdeles täck melodisk sång. Sindings sånger ha gammalnorsk text af Arne Garborg, Hans Utböl, A. O. Vinje och Vetle Vislie. De besitta de egenskaper af kraftig uttrycksfullhet, som utmärker så många af Sindings sånger, och det ackordfylliga ackompangemanget är, liksom sångerna i sin helhet, mycket fängslande.

Litteratur och Musik.

Finsk Musikrevy. Första och andra januarihäftet. (Profnummer), Helsingfors.

På Breitkopf & Härtels förlag, Leipzig, har utkommit:

Zeitschrift der Internationalen Musikgesellschaft. Jahrg. VI. Heft. 4. Jan. 1905.

Alfred Einstein: *Zur Deutschen Literatur für Viola da Gamba im 16 und 17 Jahrhundert*. Publikationen der Internationale Musikgesellschaft. Beihefte Zweite Folge I. Mk 3.

Hector Berlioz: *Grosse Instrumentationslehre*. Mit Anhang: *Der Dirigent*. Zur Theorie seiner Kunst. Hector Berlioz: Literarische Werke. Erste Gesammtausgabe. 5 Mark.

Partiturbeispiele zu Hector Berlioz' Grosse Instrumentationslehre. Herausgegeben von Felix Weingartner. Mk. 5.

Widor, Ch. M.: *Die Technik des modernen Orchesters*. Ein Supplement zu Berlioz' Instrumentationslehre. Aus dem Französischen übersetzt von Hugo Riemann. Mk. 10.

Schweitzer, Albert: *J. S. Bach, le Musicien-Poète*. Preface de Ch. M. Widor. Mk. 8.

Cornelius, Peter: *»Der Barbier von Bagdad». Original-Ouverture in H. moll. Partitur*. Peter Cornelius' Musikalische Werke. Im Auftrage seiner Familie herausgegeben. Mk. 3.

Lehmann, Lilli: Studie zu »Fidelio». Mk. 2.

Af tyska musiktidsskrifter ha tillsändts oss:

Neue Zeitschrift für Musik n:o 1, årg. 1905. (Red. D:r A. Schering, Leipzig).

Die Musikmappe. Eine Zeitschrift mit Noten Beilagen. (Red. F. Lederer-Prina, Berlin).

Finsk Musikrevy än en ny tidskrift, som enligt förordet har till sträfvan att främja den inhemska musikodlingen, höja intresset för landets folkmusik, sakligt och opartiskt recensera nya musikalier och uppträdande artisters prestationer, ur den utländska musikpressen lämna exakta meddelanden om finsk tonkonst och dess utöfvare m. m. Tidskriften åtföljes af illustrationer och utkommer 2 gånger i månaden. Pris: 8 mk för hel, 5 mk. för half årgång.

Ofvannämnda häfte har följande innehåll: Otto Ander. son: "Akademiska Musiksällskapet" 1828—1835. — Axel von Kothen: Vår moderna vokalmusik ur sångteknisk synpunkt I. — Erik Furuhjälm: Sibelius' tondikt "En saga". Musikalisk analys (med notillustrationer). — Jakob Tengström, af O. A. — Beethovens V. Symfoni af E. Lgs. — Jalmari Hahl: Min första lektion hos Raoul Pugno. — Musikanmälningar, Småno:iser.

Ett fint porträtt på glanspapper af ärkebiskopen Jakob Tengström (1755—1832) förekommer i slutet af det innehållsrika och intressanta häftet.

Det här anmälda häftet af "Zeitschrift der Internat. Musikgesellschaft" har följande innehåll: Rendall, E. D. (Godalming): Is Handels "St. John Passion" genuine? — Richter, C. H. (Genf): Musik und Plastik. — Prod' homme, J. G.: Un poème humoristique sur la musique. — Musikberichte, Aufführungen älterer Musikwerke, Vorlesungen über Musik, Nachrichten von Hochschulen etc, Notizen, Kritische Bücherschau, m. m.

Vi öfvergå nu till öfriga verk på samma förlag, hvilka, samtidigt insända, endast kunna flyktigt genomses och anmälas. — D:r Einsteins bok om "den tyska litteraturen för Viola da Gamba" är en bok om 120 sidor, däraf hälften notexempel, sonater af Buchner, D. Becker, Buxtehude och Ehrlebach samt mindre stycken. Bokens ämne är utförligt och intressant behandladt.

Till Hector Berlioz' 100:de födelsedag (11 dec. 1903) annonserade den stora förlagsfirman Breitkopf & Härtel (Leipzig) i sina "Mitteilungen" om utgifvandet af Berlioz' "Musikaliska verk" (se förteckningen öfver dessa i Svensk Musiktidning 1904 n:o 1) och därjämte att det förbereddes utgifvandet af hans "samlade skrifter" (Memoirer — Bref — Musikaliska skrifter), hvilka ej förut förekommit i tysk upplaga. Såsom ofvan synes har nu (förl. år) häraf utkommit hans berömda "Instrumentationslära" (Traité de l'instrumentation") med dess bibang, "Der Dirigent" ("Le chef d'orchestre"). Till Berlioz' egen inledning af sitt verk har utgifvaren, Weingartner, tillagt ett förord. Boken, (om 307 sidor) innehåller åtskilliga notillustrationer, men franska originalets partiturexempel ha,

såsom ofvan synes, för mera tydlighets skull utgifvits i särskildt häfte — "Partiturbeispiele" (i Folio om 125 sidd.) Dessa 66 partiturexempel äro tagna ur operor och andra verk af Gluck, Mozart, Beethoven, Weber, Meyerbeer, Rossini m. fl. samt ur Berlioz' egna.

Ett supplement till Berlioz' Instrumentationslära har utgifvits af den berömde franske orgelspelaren och komponisten Ch. M. Widor, "Die Technik des modernen Orchesters" (öfvers. af Hugo Riemann, 283 sidor) med många notillustrationer. Widor kallar sin bok "endast ett postskriptum, fastställande de nuvarande orkesterinstrumentens omfång och tonförmåga". Berlioz' Instrumentationslära är nämligen så gammal som sedan 1843.

En, hvad det synes, intressant likasom omfattande bok (455 sidor) är Schweitzers "J. S. Bach", med ett fint Bach-porträtt och företal af Ch. Widor. Boken innehåller 33 kapitel i 5 afdelningar. I. La musique sacrée en Allemagne jusqu'a Bach; II. La vie et le caractère de Bach; III. La genèse des oeuvres de Bach; IV. La langage musical de Bach; V. Sur la façon d'executer les oeuvres de Bach.

Af Peter Cornelius' musikaliska verk har Br. o. Härt. äfven utgifvit en "Gesamtausgabe" (Folio). Band 1 och 2 innehålla en- och flerstämmig sångmusik, 3—5 operorna "Der Barbier von Bagdad" (mest bekant och berömd), "Der Cid" och "Gunlöd". Originaluvertyren till den förstnämnda operan är oss tillsänd, (som ofvan anförts) och innehåller ett fint porträtt af komponisten samt hans facsimile af tillegnan till Franz Liszt. Operan ges nu i Köpenhamn och kommer väl äfven framdeles upp på vår Kgl. teater.

Lilli Lehmanns "Studie zu Fidelio" är af intresse såsom skrifven af den berömda sångerskan, hvilken själf uppträdt (som Marcellina) i Beethovens opera. Boken, med motto af Goethe, upptager delvis operans text och författarinnans uppfattning af rätta framställningen, musikaliskt som sceniskt och dramatiskt.

"Neue Zeitschrift für Musik" grundades af Robert Schumann 1834 och räknar sin 72:a årgång. Ofvannämnda första häfte för i år innehåller: Hugo Riemann: Das Problem des harmonischer Dualismus. — M. Bauer: Hugo Wolf's Schaffen. — Oper und Konzert, Korrespondenzen, Chronik, Anzeigen.

"Musikmappe", en ny tidskrift, utkommer en gång i månaden med ett par sidor text och musik af omväxlande salongsstycken, dansmusik och sånger. Det här ifrågavarande profnumret med porträtt af Eugen Hildach, sångaren och komponisten, innehåller 5 sånger af Hildach, Lederer-Prina, H. Hermann och E. Behm.

Musikbref från Göteborg.

Den första konserten på nya året gafs den 3. januari af Vilh. Stenhammar. Programmet upptog fyra af Beethovens sonater, nämligen D-dur op. 10 N:o 3, Ciss-moll op. 27, N:o 2, Ess-dur op. 81 och E-dur op. 109. Glädjande att omtala hade publiken i det allra närmaste fyllt Handelsinstitutets sal, och den spända förväntan före konsertens början äfvensom den andlösa tystnaden under de olika numren tillkännagaf, att man med stort intresse följde pianistens tolkning. Det torde också vara svårt att ej bli medryckt af ett så genom lefvande, personligt spel, som herr Stenhammar bjuder. Den utmejsling in i minsta detalj och det utomordentligt klara och tonskona spelsätt, som framträdde i hvarje sonat, gjorde, att åhörandet blef liksom ett återupplefvande af kompositionernas tillkomst; hvarje ackord liksom växte fram under den spelandes händer, och man märkte tydligt, att konstnären visste både *hvad* han gjorde och *hvarför* han gjorde så. Det är en heder för Sverige att äga en sådan pianist.

Den 17. och 22 januari gåfvos konserter af den lille violinisten Mischa Elman. Den första konserten bjöd på så godt som uteslutande tekniskt svåra verk, såsom Paganinis D-durkonsert, Wieniawskis Faustfantasi och Sarasates Zapateado; här hade man tillfälle att beundra den lekande lätthet, hvarmed den unge virtuosen utförde de svåraste löpningar och passager. Vid den andra konserten fick man däremot i Mendelssohns odödliga violinkonsert op. 64 samt Beethovens romans G-dur erfara, att Mischa Elman äfven kan inlägga själ och känsla i sitt spel. Underbarn med en svindlande teknik får man nog emellanåt höra, men den känslomättade, uttrycksfulla ton och det i många fall mogna föredrag, som Mischa bjuder, torde höra till sällsyntheterna. Man kan endast hoppas, att barnets utveckling måtte ostörd få fortgå, så att af underbarnet må bli en verklig underman. Den medföljande pianisten, herr Alfred Ackermann, kunde ej försvara sin plats vid sidan af den underbare gossen. Det något klumpiga och ofta mindre klara spelet samt bristen på personligt föredrag gjorde, att herr A. med sina prestationer ej förmådde väcka intresse.

Den 18. och 21. januari konserterade fru Östberg och herr Lundqvist härstädes. De båda intressanta konserterna förtjäna att skärskådas hvar och en för sig. Vid första konserten bjöd alltså herr L. på Gudmunds vårsång ur "Harald Viking" af Hallén, Salvialegenden ur "Le Jongleur de Notre-Dame" af Massenet, Final ur "Iphigenia" af Gluck samt sist, men icke minst, svenska folkvisor. Vid briljant röstdisposition, föredrog han Salvialegenden med stor mjukhet och innerlighet, Gluckarian med majestät och enkel värdighet. — När man en gång har hört Lunkan sjunga folkvisor, vet man, att det finns *ingen*, som kan göra det bättre. Äfven denna gång fingo de ett oförlikneligt utförande, och den enkla naturlighet, som präglar föredraget, gör, att såväl humor som tungsinne gå rakt till åhörarens hjärta. Man är fullkomligt i sångarens våld. — Fru Östberg, som denna afton tydligen var indisponerad, sjöng Casta diva ur "Norma" af Bellini, tvänne visor af Kücken och Bohm, samt aria ur "Mefisto" af Boito. Säkerligen på grund af indisposition fick Casta diva ej det glänsande utförande man hade väntat. Mefistoarian gafs däremot med betydligt mera lif och omväxling. Hvad de båda visorna beträffar, utfördes de på ett utmärkt sätt, men man måste förvånas öfver, att en sångerska med fru Ö:s namn nedlåter sig att offentligt föredraga så musikaliskt underhaltiga stycken. Konserten afslutades med en duett ur "Hamlet" af Thomas, där de båda rösterna sammansmälte till stor välklang.

Vid andra konserten föredrog fru Östberg Nådarian ur "Robert" af Meyerbeer, Hälsningsarian ur "Tannhäuser" af Wagner samt aria ur "Regementets dotter" af Donizetti. I alla dessa nummer visade sig den sköna och väl utbildade stämman i sin fulla glans. Nådarian gafs med stor energi och effekt, arian ur Regementets dotter med medryckande liffullhet. Hälsningsarian ur Tannhäuser var nog svagast i uttrycket. Extra sjöng fru Ö. Cherubins aria ur "Figaros bröllop," som gjordes alldeles briljant och tillfullo bekräftade hennes rykte som Mozartsångerska. Herr Lundqvist sjöng Wolframs täflingssång ur "Tannhäuser" af Wagner, En sommersang af Kjerulf och Violen af Cornelius. Kvarnruinen af Söderman, Slafven af Rubinstein, Prinsessan af Hinrichs samt Svanesång af Hartman. Ehuru ej vid så god disposition som vid första konserten, hade sångaren dock tillfälle att i flera sånger gifva fullödiga prestationer. Så t. ex. gafs Violen af Cornelius med stor finess och innerlighet. Särskildt bör dock framhållas Hartmans Svanesång; en fin, enkel tonsättning till en poetiskt vacker text, fick den genom herr Lundqvist ett så gripande utförande, att man aldrig glömmer intrycket däraf. Sista numret på programmet utgjordes af duett ur "Rigoletto" af Verdi. Efter frenetiska bifallsyttringar gaf herr Lundqvist slutligen »Du gamla, du friska» med känd kraft och innerlighet. Fröken Agda Lysell, som vid båda konserterna skötte accompagnementet, utförde detta med diskretion och påpasslighet. Vid första konserten förmärktes en viss orolighet, som emellanåt inverkade störande. *H—t.*

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern. jan. 15 Meyerbeer: *Profeten* Fides, Bertha: fruar Jungstedt, Lindberg; Johan af Leyden, Jonas, Mathisen, Zacharias, grefve Oberthal: hrr Ödmann, Nyblom, Söderman, Sellergren, Strömberg) — 16,31 Gounod: *Faust* (Margareta: frk Svärdström, gäst; Martha, Siebel: frkn Edström, Lindegren; Faust, Mefistofeles, Valentin, Wagner: hrr Menzinsky, Forsell, Strömberg, Grafström) — 17 Donizetti: *Regementets dotter* (Marie, Markisinnan: fruar Hellström, Claussen; Tonio, Sulpiz, Hortensio: hrr Malm, Sellergren, Grafström; Adam: *Nürnbergerdockan* — 18 Bizet: *Carmen* (Carmen, Michaela, Frasquita, Mercedes: fruar Jungstedt, Bartels, Lindegren, Hulting; Don José, Escamillo, smugglarhöfdingen, Zuniga, Morales, Remendado: hrr Ödmann, Oscar, Ericson, Grafström, Mandahl, Bröderman) — 19 R. Wagner: *Tannhäuser* (Elisabeth, Venus, en herdegosse: fruar Lykseth-Schjerven, Lindberg, frk Karlsohn; Tannhäuser, landtgrefven, Wolfram; hrr Menzinsky, Sellergren, Oscar; Walther, Biterolf, Henrik, Reinmar: hrr Malm, Söderman, Ericson, Sjöberg) — 20 Massenet: *Werther* — 21,28 *Vermländingarne* — 22 Verdi: *Aida* — 23, Gounod: *Romeo och Julia* (Julia: frk Svärdström, gäst; Gertrud, Stefano: fruar Mandahl, Barthels; Romeo, Capulet, pater Lorenzo, Tybalt, grefve Paris: hrr Ödmann, Södermann, Sellergren, Nyblom, Strömberg; Mercutio, Benvolio, hertigen: hrr Oscar, Bröderman, Grafström) — 24, 30 R. Wagner, *Mästersångarne i Nürnberg* (Eva, Gertrud: fru Lindberg, frk Edström; Walther von Stolzing, Hans Sachs, Pogner, David, Beckmesser, Kothner: hrr Menzinsky, Forsell, Sellergren, Malm, Mandahl, Söderman; Vogelgesang, Nachtigall, Zorn, Eislinger, Moser, Ortel, Foltz, Schwartz hrr Lundmark, Grafström, Bröderman, Ericson, Berg, Sandström, Nygren, Forslin) — 25 Saint-Saëns: *Simson och Delila* (Delila: frk Edström; Simson, Dagons öfverste prest, Abimelek, en gammal hebre, en budbärare: hrr Ödmann, Sjöberg, Söderman, Sellergren, Ericson; 1:a och 2:a filisteen: hrr Brödermann, Mandahl) — 26 Tschaikowsky: *Eugen Onegin* — 27 Puccini: *Tosca* — 29 kl. 1,30 *2:a Populära Symfonimatinéen*; kl. 7,30 *Mignon* (Mignon: fru Hellström; Meister, Lothario: hrr Ödmann, Wallgren).

Svenska teatern. Jan. 15—21 *Bröllopet på Ulfåsa.*

Östermalmsteatern. Jan. 15—22 Offenbach: *Storhertiginnan af Gerolstein* (Storhertiginnan: fru Norrie, gäst) — 23 *Pariserlif* (fru Norrie, gäst). — 24—31 Ch. Lecocq: *Både hjärta och hand*, komisk operett i 3 akter af Nuitter och Beaumont (prinsessan Micaëla, donna Scholastica, Josefa: fruar Meissner, Grönberg-Rowe, frk Berentz; Konung Maduros Colorados, hertig Don Gaetan, öfverste Don Mosquitos, Morales, Baldomero, en kapten, en löjtnant, en soldat: hrr Ringvall, Svensson, Svedelius, Lund, Sernquist, Schweback, Stenfelt, Borgman). — 15, 22 *Den ondes besegrare*, 23 *Vermländingarne* (matinéer).

Musikaliska akademien. Jan. 18—23 Konserter af Mischa Elman. Biträdande pianist: hr Alfr. Ackermann. — 27 konsert af violinisten Arthur Hartman och pianisten Ernesto Consolo Biträdande: fröken Märtha Ohlson.

Vetenskapsakademien. Jan. 15 1:a kammarmusiksoarén af Aulin-kvartetten (hrr Tor Aulin, Gustaf Molander, Chr. Sandqvist, Rud. Cléson) och hr Wilh. Stenhammar. 1 Haydn: Stråkkvartett, B-dur (Ed. Pet. n:o 49); 2. Franz Berwald: Pianotrio, n:o 3 D moll (tillegnad John Ericsson); 3 Beethoven: Stråkkvartett, C-dur op. 59 n:o 3. — 31 Konsert af frkn Ellen Beck och Agga Fritsche. Biträdande pianist: hr Adolf Wiklund.

Kungsholms kyrka. Konsert af dir. Aug. Elfåker. Biträdande: fru Afzelius-Bohlin, hrr Lars Zetterqvist, John Husberg.

———

Fröken Svärdström har fortsatt sitt gästspel i "Faust" och "Romeo och Julia". Såsom Julia gör hon ett särdeles behagligt intryck så till apparition och dramatisk framställning som genom sin rena och varma sång. Scenen med valsarian i första akten ha vi knappast sett så fängslande återgifvas. Hr Ödmann var vid bästa disposition och deras duetter skänkte en verklig konstnjutning. Trots denna operas underskattande i vår tid måste det erkännas, att dess erotiska musik knappt kan öfverträffas. Som Capulet har hr Söderman efterträdt hr Lundqvist, hvars vackra stämma och gemytliga ädling man nu saknade. Hr Oscar sjöng berömvärdt Mercutios "Mab"-visa. I "Mästersångarne" fick man för första gången i Stoltzings och Sachs' hufvudroller höra hrr Menzinsky och Forsell. Hr M. sjöng sitt parti med klangskön stämma men apparitionen var för mycket ungdomlig och för litet värdig för framställningen af den förälskade ädlingen. Hr F. var en god Sachs, om än röststyrkan kunnat med fördel en och annan gång ha modererats. Detta skedde särskildt med bästa effekt i 3:e aktens första tablå, der hans framställning var förträfflig. Öfriga hufvudroller återgåfvos, såsom förut, af resp. innehafvare med framgång.

Den 2:a "populära matinéen" gafs för nästan fyld salong. Af programmets ofvan anförda nummer må först nämnas, såsom vinnande mesta bifallet, Södermans härliga "Kung Heimer och Aslög", som, väl instrumenterad af hr Henneberg, sjöngs af hr Malm särdeles vackert. Mindre både populära och kända voro Sibelius' och Lange Müllers orkestersaker. De förstnämnda, förut här spelade, väcka mera beundran för virtuositet i orkesterbehandlingen och egendomliga harmonier än äro musikaliskt underhållande. I Lange-Müllers verk finner man mera organisk byggnad och melodi, men det hela är något matt och erformigt. Normans vackra uvertyr och Svendsens symfoni med dess lifliga rytmer och klangsköna instrumentering, äro välbekanta saker.

Vi ha nu att nämna något om konserterna. Fortsättningen af underbarnet Mischa Elmans konserterande egde rum med stegrad framgång och förtjusning hos den fulltaliga publiken. På 2:a konserten spelade han Mendelssohns konsert, Saint-Saëns' "Introduction et Rondo", Romans, G-dur, af Beethoven, Humoresk af Aulin och Rondo af Bazzini; på 3:e konserten spelades Griegs F-dur-sonat för violin och piano, hvarefter Mischa Elman lät höra Bachs "Chaconne", Canzonetta af Tschaikowsky och med förvånansvärd bravur till slut spelade Wieniawskis svåra "Souvenir de Moscou". Minst lyckades han med Bachnumret, som fordrar mera manligt lugn och större bredd i återgifvandet. Af pianisten fick man höra Brahms' Rhapsodier op. 79 N:o 1 och 2, Wagner-Liszt: Isoldes Liebestod, Chopin: Andante spianato, Polonaise och Etyd, as-dur, samt mindre stycken af Grieg och Moszkowski.

De här förut obekanta konsertgifvarne, violinisten Hartman och pianisten Consolo, hade ej synnerligen talrik publik på sina konserter. Den förste, ungrare, har i Tyskland bedömts såsom förstklassig violinist, och den senare, född i England af italienska föräldrar, elev af Sgambati, på konsertresor i Europa och nyligen i Paris blifvit firad som utmärkt pianist. De befunnos ock härstädes motsvara sitt rykte. Hr Hartmann förenar med teknisk virtuositet stor klarhet och ton i sitt spel och äfven, där så fordras, känslufull sångbarhet, ehuru hans uppträdande är något stelt och kyligt. Pianisten syntes oss likväl öfverlägsen i mästerlig behandling af instrumentet, i klart, uttrycksfullt och sångbart spel. Deras program inleddes med Brahms' violinsonat, D-moll, och afslutades med Griegs G-dur, op. 13. Hr Hartmann excellerade i Vieuxtemps' konsert, D-moll, förtjänstfullt ackompangerad af frök. Märta Ohlson, och hr Consolo glänste i föredraget af Bachs stora Fantasia & fuga för orgel, bearbetad af Liszt, samt i ett spirituelt Capriccio af Scarlatti. Extra spelade han — kanske som artighet åt der skandinaviska publiken — Griegs "Bröllopsdag på Troldhaugen". Det bifall som egnades konsertgifvarne var både rikt och välförtjänt, uppmuntrande till en ny konsert, som dock uteblef. Aulin-kvartetten i sin nya sammansättning, skördade varmt bifall af fulltaliga åhörare. Särskildt intresse väckte Berwalds trio med hr Stenhammar vid flygeln. Tillegnad John Ericsson hade den i viss mån karaktärstycke med denne tankedigre, berömde landsman, på hvars nationella sympatier en strof ur folkvisan "Djupt i hafvet" gaf en anspelning. Den lefnadsglade Haydn inledde och den allvarlige, djupttänkande Beethoven afslutade den intressanta soaréen.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. "Evangeliemannen" blef namnet på operans sista nyhet, icke "Bröderna" såsom bestämdt uppgafs. — Herr Åke Wallgren, som

hittills under spelåret af sjukdom varit hindrad att tjänstgöra vid operan är nu återställd och började först uppträda i "Mignon". Puccinis "Tosca" gafs för sista gången d. 27 jan., emedan kontraktet med förläggaren utgick med januari månad.

Musikaliska akademien hade d. 26 jan. ordinarie sammankomst, hvarvid, då akademiens præses och vice præses voro förhindrade att närvara, ledamoten öfverste Christian Lovén utsågs att leda förhandlingarna.

Till innehafvare af det för år 1905 lediga von Beskows stipendium utsågs f. d. eleven vid musikkonservatorium, violinisten Frits Ahlberg.

Orkesteranföraren vid musikkonservatorium, musikdirektör C. A. Bergström, beviljades på grund af sjukdom begärd sex veckors tjänstledighet, och åtog sig förste hofkapellmästaren C. Nordqvist att under samma tid leda öfningarna i orkesterspelning, och läraren Lennart Lundberg att upprätthålla direktör Bergströms undervisningsskyldighet i ensemblespelning.

Akademien beslöt att anslå en adress till ledamoten Manuel Garcia i London vid dennes 100-års-dag den 17 mars.

Slutligen anmäldes gåfvor till akademiens bibliotek från ledamoten Josef Czapek i Göteborg, bestående af flera af hans tonsättningar i manuskript.

Tor Aulin och Wilh. Stenhammar gåfvo d. 26 jan. i konsertpalatsets i Köpenhamn mindre sal den första af deras tre bebådade Beethoven-aftnar, under hvilka alla mästarens violinsonater skulle utföras. Publiken, som icke var öfver måttan talrik, värmdes under konsertens lopp upp till entusiasm, och kritiken har endast loford för de båda talangfulla och energiska svenska konsertgifvarna. Programmet upptog de 4 första sonaterna, "hvilka", säger Robert Henriques i Vort Land, "fingo ett eminent utförande, spelades med den noggrannaste samkänsla, med sällsynt musikalisk öfverblick och med den finaste detaljutarbetning".

Dramatiska teatern har fortfarande uppfört sångspelet "Äfventyr på fotvandringen", under sista tiden med en dansk gäst, Carl Meyer i Skrifvar-Hans' rol. Efter pjesens slut har hr Meyer med mjuk och behaglig röst föredragit några sånger till luta och dermed vunnit lifligt bifall.

Wilhelm Stenhammar gifver en Beethovenafton den 14 d:s i Musikaliska akademiens stora sal. Det är första gången hr Stenhammar här anordnar en konsert för egen räkning, hvarför det är att hoppas att den omtyckte konstnären får glädja sig åt en fullsatt salong.

Borgarskolans första musikafton för vårterminen hölls d. 31 jan. i K. F. U. M.-lokalen. Flere af våra yngre kompositörers namn syntes på programmet, som bestod af violin- och sångnummer, utförda af hr N. Ericson och frk. Dav. Hesse. Dr Karl Valentin inledde soaréen med ett föredrag och utförde smakfullt ackompanjemanget under aftonen.

Musikaliska konstföreningen har till medlemmarne utdelat sin matrikel, upprättad i december 1904. Samtidigt utdelas till ledamöterna 1904 års publikation, som upptager Sonat nr 2 i a-dur för piano af Emil Sjögren och "Om lyckan", tondikt för orkester (i arrangemang för piano) af Bror Beckman. Matrikeln innehåller jämväl porträtt af dessa båda kompositörer och upptager för öfrigt senaste revisionsberättelsen, uppgift å föreningens förtroendemän m. m. Musikaliska konstföreningen, som stiftades år 1859, har till ändamål att främja den svenska och norska tonkonsten genom att inköpa och till trycket befordra företrädesvis större, förut icke utgifna, värdefulla tonverk af svenska och norska tonsättare.

Föreningen, hvilkens beskyddare äro konungen och drottningen, har under de gångna 45 åren utgifvit 62 större och mindre tonsättningar, såsom symfonier, körverk, kammarmusikverk m. m. Årsafgiften är 4 kr., och är hvarje medlem berättigad erhålla ett exemplar af årstrycket. Anmälningar om inträde i föreningen emottagas af sekreteraren, adress Musikaliska akademien.

Från våra grannland.

Kristiania. Jan. 15—31. Nationalteatern hade d. 15 jan. en folkföreställning, då programmet upptog: Festpolonäs af Joh. Svendsen; Helsning till Björnstjerne Björnson, dikt af Knut Hamsun (framsagd af hr H. Christensen); 3 "Sigurd Jorsalafar", 100:de gången. Ett par dagar senare upprepades den förut omnämnda symfonikonserten med biträde af fru Cally Monrad och hr Eyvind Alnæs. Af pjeser med musik har teatern för öfrigt bjudit på "Maria Stuart i Skotland" och Millöckers operett" Jomfruen af Belleville" och gaf d. 29 en premiär af "Fossegrimen", trollspel i 4 handlingar af skådespolaren Sigurd Eldegard med musik af teaterns kapellmästare Halvorsen. Pjesen vann mycket bifall och musiken berömmes som vacker och stämningsfull.

D. 18 jan. gafs i Bröderne Hals lokal konsert af den framstående violinisten Gustaf Lange med biträde af fröken Agnes Hansen samt hrr Eyv. Alnæs och Rolf Brandt-Rantzau. Programmet upptog för violin och piano Suite, af Alnæs och Griegs C-moll-sonat, vidare af violinsoli Sinding: Legend, Lange: Ballad, Sigurd Lie: Norsk dans samt dessutom sånger. G. Lange, född 1861 i Fredrikshald, är i violinspel elev af prof. Lindberg i Stockholm' Leonard i Paris och Sauret i Berlin, 1881 bosatte han sig i Kristiania och blef sedermera konsertmästare i Nationalteaterns orkester. "Langes kvartett" för kammarmusik är hans stiftelse.

Vissångaren Knut Nyblom har med mycken framgång presenterat sig här, först d. 19 med en konsert i Bröderne Hals' konsertsal, sedan d.23 på Fahlströms teater. Den norska romanssångerskan fru Ida Ekman har gifvit tre konserter här 24—28 jan. På Circus Variété uppträder den svenska sångerskan Sigrid Eklöf-Trobäck.

Helsingfors. Jan. 10 - 31. Finska teatern har fortfarande gifvit Topelius' "Prinsesan Törnrosa" med musik af E. Melartin. Svenska teatern har haft uteslutande dramatisk repertoar. D. 26 gaf Filharmon. sällskapet sin 6:te symfonikonsert med violoncellisten C. von Vliet som solist. Programmet upptog: 1 Mozart: Serenad för stråkorkester; 2 Haydn: violoncellkonsert; 3 Beethoven: Symfoni n:o 5. Sällskapet gaf d. 11 sin 10:de folkkonsert och i societetshuset har som vanligt dess orkester bjudit på populära konserter. Vid en af dessa uppträdde som solist den svenska violinisten, frök. Sigrid Lindberg med utförande af Beethovens violinkonsert.

Konserter ha vidare gifvits af sångerskan Mally Burjam och pianisten Helene Trochimowski von Wenzel, samt en populär sådan af fru Maikki Järnefelt. Fru J. säges under närmaste tiden vara engagerad i Wien, Leipzig och Hamburg samt i Köpenhamn för 8 operaföreställningar under september. — En ung vissångare och kantelespelare, Olli Suolati, har gifvit en konsert d. 29 och säges ha visat stor färdighet i sitt spel.

Från andra land.

Paris. Pietro Mascagni anförde söndagen d. 29 jan. orkestern vid Lamoureux-konserten i Paris, då programmet upptog ett adagio och ett scherzo af den italienska tonsättaren Roffrodo Cactani, symfoni af Brahms, uvertyren nr 3 till "Fidelio," Tannhäuseruvertyren och Preludium ur Saint-Saëns' "Syndafloden". Gabriel Fauré betecknar honom som en öfverlägsen orkesterdirigent. Han hyllades för öfrigt med ovationer från både publik och orkester.

Birmingham. Vid universitetet härstädes skall inrättas en professur, tack vare en donation på 180,000 kr. af en engelsk musikvän, som därvid fäst det enda vilkoret, att dr Edward Elgar, den ryktbare tonsättaren, skall först bekläda denna lärostol.

KUNGLIGA MUSIKKONSERVATORIET I LEIPZIG.

Antagningsprüfningen eger rum ***Onsdag och Torsdag den 26 och 27 April 1905*** kl. 9 till 12 f. m. Personlig anmälning till denna prüfning skall ske ***Tisdagen den 25 April*** å konservatoriets byrå. Undervisningen omfattar alla grenar af den musikaliska konsten, nämligen: Piano, samtliga Blås- och Stråkinstrument, Orgel, Konsertsång och dramatisk operautbildning, Kammar-, Orkester- och Kyrklig musik samt Musikhistoria och Teori.

Prospekt på tyska och engelska utlämnas gratis. Leipzig i Januari 1905.

Direktionen för Kungl. Musikkonservatoriet

D:r Röntsch.

Svensk Musiktidning.

Nordiskt Musikblad. — **25:te** årgången. — ***För hvarje musikaliskt hem,*** *utgifves 1905 efter samma plan som förut, innehållande* ***populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter*** *med* ***biografier*** *etc. Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris* ***5 kronor*** *pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å* ***Expeditionen, Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården,*** *i* ***bok- och musikhandeln,*** *å posten och tidningskontor.* ***I landsorten*** *prenumereras bäst å* ***posten.***

Obs.! *Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, där musiklifvet är högst och rikast utveckladt. Svensk Musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklifvet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Norges, Finlands och Danmarks hufvudstäder, utförliga biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m.*

J. G. MALMSJÖ, PIANOFABRIK

Kongl. Hofleverantör

GÖTEBORG

Etablerad 1843

Begagnade instrument tagas i utbyte. Bekväma afbetalningsvilkor.

Den *enda* svenska Pianofabrik, som vid mångfaldiga täflingar *alltid* erhållit *högsta* priset.

Talrika intyg från framstående musici och konstnärer.

GULDMEDALJ »för utmärkta flyglar och pianinos»

Göteborg 1891 Malmö 1896 Stockholm 1897

ensam bland svenska pianofabriker. Inalles *21 första pris*

Albumblad.

5 melodiska tonstycken

af

Adrian Dahl.

(Romans. Humoresk. Perpetuum mobile. Aftonstämning. Marche triomphale). — ***Prisbelönt musikbilaga*** — finnes till salu à 1 kr. å Svensk Musiktidnings expedition.

Militärorkester
cirka 15 man

får engagement under Juli och Aug. månader. Svar till "Större landsortsstad". Svenska Telegramb. Annonsafdelning. (S. T. A. 147017)

OBS. Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris endast kontant å expeditionen.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97.

Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården.

Frans J. Huss.

Festmarsch

för piano af

Gustaf Hägg.

Denna vackra och ståtliga marsch finnes nu att tillgå i godtköpsupplaga à

50 öre.

Svensk Musiktidnings förlag.

Pianomagasin.

Svenska Pianinos: Största lager från J. G. Malmsjö, Kongl. Hofleverantör. S. Andersson, Bergqvist & Nilsson, I. P. Löfberg & C:o, Stavenow & C:o m. fl.

Utländska Pianinos: från G. Schwechten, Steinweg Nachf och Ueb.l & Lechleiter.

Flyglar: från J. G. Malmsjö, Steinweg Nachf. m. fl — **Orglar:** från Mason & Hamlins verldsberömda firma.

Begagnade instrument tagas i utbyte.

Gust. Petterson & C:o,

13 Malmskilnadsgatan 13, Stockholm.

I Musik- och Bokhandeln:

Populär

Piano-Skola

med

Klaviatur-Tabell

för noternas snabba inlärande.

Ny lättfattlig undervisningsmetod för barn, öfversatt och bearbetad efter

Prof. **H. von Bocklet.**

Häft. 3 kr., i pappband 3:50, clothband 4 kr.

»Enkel, praktisk och fullt systematisk, gående i lagom hastighet och utan hopp från det lättare till det svårare. Torde vara den bästa pianoskola vi hittills haft i Sverige. En ytterligare förtjänst hos det verkligen vackra arbetet är att bearbetaren förmått göra det så alltigenom svenskt som det värkligen är».

(Gotlands Allehanda)

Elkan & Schildknechts Musikhandel

28 Drottninggatan 28.

Svensk Musiktidnings MUSIKBILAGA

1904

finnes att köpa, pris 1 kr., och innehåller vackra ***Pianostycken*** *af* **Gustaf Hägg, Theodor Kirchner, Ignotus** *samt en sång af* **A. M. Myrberg.**

INNEHÅLL:

Ett par danska konsertgifvarinnor: Ellen Beck och Agga Fritsche (med porträtter) — Uppsalasångens födelse, af Gottfrid Kallstenius — En afton hos Carl Reinecke. Ett Lepziger-minne, uppteckнadt för Svensk Musiktidning af Georges Beer — Musikpressen — Litteratur och musik — Musikbref från Göteborg af H—t. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland och andra land. — Annonser.

Walinders Tryckeri Aktiebolag, Stockholm 1905.